

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213255
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8119213255.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcov: 1. M. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. G. XX, XXX XX O., 2. M. M., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. X, XXX/XXX, XXX XX O., 3. Q. R., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX I., 4. J. F., rod. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX, XXX XX C., 5. M. P., rod. M., nar. XX.XX.XXXX bytom A. Q. XXXX/X, XXX XX O., Y. republika, všetkých zast. JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom Advokátskej kancelárie Jesenná 8, 080 05 Prešov, proti žalovanému: Mesto Prešov, Hlavná 73, 080 01 Prešov, IČO: 00 327 646, zast. JUDr. Alojzom Naništom, advokátom so sídlom Sládkovičova 8, 080 01 Prešov, o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 08.09.2022 č. k. 19C/35/2019 - 415, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Konanie voči žalobkyni v 2. rade zastavuje.
- II. Pokračuje v konaní s dedičmi po žalobkyni v 2. rade, a to so žalobkyňou v 3., 4. a 5. rade.
- III. Potvrdzuje rozsudok.
- IV. Priznáva žalovanej strane vo vzťahu k žalobkyniam nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa v 1. rade sa návrhom doručeným súdu 20.08.2019 domáhala voči žalovanému určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v kat. úz. O., pozemku parcely KN-E č. XXXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m², zapísanej na LV č. XXXX v podiele X/X. Žalobou doručenou súdu 13.12.2021 sa žalobkyne v 2. až 5. rade domáhali voči žalovanému určenia, že do dedičstva po T. M., zomrelom XX.XX.XXXX, patrí pozemok, parcela KN-E č. XXXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m², vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/X, nachádzajúcej sa v kat. úz. O., zapísanej na LV č. XXXX. Žalobkyňa v 1. rade podala návrh na spojenie oboch vecí do spoločného konania, keďže skutkovo spolu súvisia pod sp. zn. 19C/53/2019, s čím konajúca sudkyňa vo veci 29C/100/2021 súhlasila, čím bol naplnený princíp zákonného sudcu.

2. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanej strane vo vzťahu k žalobkyniam nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

3. V dôvodoch rozsudku súd okrem iného uviedol, že v pozemnoknižnej vložke č. XXX, kat. úz. O. bola okrem iných zapísaná aj parcela mpč. XXXX/X „P.“ na meno M. A.. V uvedenej pozemnoknižnej vložke pod radovým číslom XX je zápis: „Došlo 09. júna 1954 čd. XXXX. Podľa prídelovej listiny Okresného národného výboru v O. a geometrického plánu rozdeľuje sa parcela XXXX na parcely č. XXXX/X roľa o výmere XX á XX m² a ďalšie parcely č. XXXX/X až X.“ Pod radovým číslom XX uvedenej pozemnoknižnej vložky je zápis: „Došlo 12. júna 1956 čd. XXX. Podľa prídelovej listiny Mestského národného výboru v O. zo dňa 30. mája 1956 zapisujú sa parcely č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X do novej vložky č. XXXX tejto knihy a vymazuje sa poznámka konfiškácie týchto parciel.“

4. Z pozemnoknižnej vložky č. XXXX, kat. úz. O. vyplýva, že v nej bola okrem iných pod radovým číslom 5, zapísaná parcela č. XXXX/X „P.“ o katastrálnej ploche XX á XX m². V časti „B“ Vlastníctvo pod radovým číslom X je uvedené: „Došlo 12. júna 1956 čd. XXX. Podľa prídelovej listiny Mestského národného úradu v O. zo dňa 30. mája a 11. júna 1956 zapisujú sa pod A I r.č. X-X nehnuteľností okrem iných aj parcela mpč. XXXX/X a odpisujú sa z vložky č. XXX, XXXX tejto knihy.“ Pod radovým číslom X je zápis: Vkladá sa vlastnícke právo pre manželov Q. M. v X/X a M. M., rod. V. v X/X, pod radovým číslom X je poznamenané obmedzenie vlastníckeho práva podľa § 23 a § 24 z. č. XX/XX Sb. a podľa bodu 4 prídelovej listiny.

5. V konaní bolo preukázané, že v pozemnoknižnej vložke č. XXXX, kat. úz. O. podľa prídelovej listiny Mestského národného úradu v O. zo dňa 30. mája 1956 tam zapísaní vlastníci Q. M. (X/X) a M. M., rod. V., sú právni predchodcovia (starí rodičia) žalobkýň v 1., 3., 4. a 5. rade.

6. Z rozhodnutia Odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva Okresného národného výboru v O. zo dňa 20.05.1965 č. XX/XXXX vo veci vzdania sa prídelu z pozemkových reforiem - vyúčtovanie, súd zistil, že na základe prídelovej listiny boli pridelené poľnohospodárske nehnuteľnosti z majetku bývalej vlastníčky vd. M. A., v kat. úz. O., a to prídelcom Q. M. a manželke M. rod. V.. Dňa 29.04.1965 sa Q. M. s manželkou na predvolanie dostavili na Okresný národný výbor v O., kde na odbore finančnom sa písomne zriekli, resp. prehlásili, že sa večne a neodvolateľne vzdávajú prídelov pridelených poľnohospodárskych nehnuteľností, zapísaných v pozemnoknižnej zápisnici č. vložky XXXX, kat. úz. O., a to parcely mpč. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X a XXXX/X o celkovej výmere, a to so spätnou účinnosťou k roku 1956. Súčasne prídelcovia žiadali v napísanej dohode na finančnom odbore, aby im bolo ponechané vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré užívajú tiež pochádzajúce z pozemnoknižnej vložky č. XXXX, a to parcelu mpč. XXXX/X - záhrada a parcelu č. XXXX/XX - dom a dvor. Ďalej sa tam uvádza, že prídelcovia už majú vyplatenú prídelovú listinu 13.195,60 Kčs, a preto vzhľadom na to, že bolo prevedené vyúčtovanie s prídelcami, vrátila sa prídelcom prídelová cena zaplatená za zrieknuté pozemky, s ponechaním obnosu za pozemky, ktoré ostávajú naďalej vo vlastníctve prídelcov.

7. Obsahom vyššie uvedeného písomného dokumentu je rozhodnutie, že sa zrušujú prídelové listiny vydané bývalým Poľnohospodárskym odborom Mestského národného výboru v O. zo dňa 23.11.1955 a z 30.05.1956 na vyššie uvedené poľnohospodárske nehnuteľnosti, ktorých sa prídelcovia zriekli v prospech Československého štátu a súhlasili, aby sa zapísalo vlastníctvo na tieto nehnuteľnosti pre Československý štát, zastúpený finančným odborom ONV v O., a to so spätnou účinnosťou v roku 1956. Zároveň týmto rozhodnutím boli ponechané vo vlastníctve prídelcov podľa predloženého geometrického plánu vypracovaného Strediskom geodézie v O. zo dňa 07.05.1964 na stavebné pozemky vedené v pozemnoknižnej zápisnici kat. úz. Mesta O. v pozemnoknižnej vložke č. XXXX, zapísané parcely mpč. XXXX/X - záhrada a parcela č. XXXX/XX - dom a dvor. Keďže prídelová cena na uvedené výmery stavebných pozemkov je vyrovnaná, teda odpočítaná z celkovej pridelennej ceny, súčasne sa vydáva prídelová listina na tieto nehnuteľnosti, na základe ktorej si zapíšu prídelcovia vlastnícke právo na Stredisko geodézie.

8. Dňa 24.05.1965 vydal Okresný národný výbor, odbor pôdohospodárstva v O. novú prídelovú listinu Q. M. a manželke M. rod. V. na nehnuteľnosti zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XXXX, a to na parcelu mpč. XXXX/X a mpč. XXXX/XX s tým, že prídelová cena predstavuje 1.195,60 Kčs.

9. Z listu zo dňa 06.07.1965 Mestského národného výboru v O., odbor priemyslu, dopravy a obchodu, adresovaného Okresnému národnému výboru, odboru finančnému v O., vo veci konania o pridelenie pozemkov, o zriadení práva osobného užívania súd zistil, že Československý štát je vlastníkom nehnuteľností, stavebných parciel z konfiškátu bývalého majetku vd. A. na ulici L., M., G. L. M., Ku hati,

Y., B. a K.. Tieto stavebné parcely boli vytvorené geometrickým plánom a boli pridelené občanom, ktorí si na týchto pozemkoch postavili rodinné domy alebo už započali s výstavbou rodinných domov. Ako príloha k tomuto listu bol uvedený zoznam prídelcov, kde pod bodom 78 je uvedený aj Q. M..

10. Ako vyplýva z dedičského spisu Štátneho notárstva v O., sp. zn. D XXXX/XX, dedičské konanie po M. M., rod. V., zomrelej XX.XX.XXXX bolo zastavené pre bezmajetnosť. Z dedičského spisu Štátneho notárstva v O., sp. zn. D XXX/XX po nebohom Q. M., zomrelom XX.XX.XXXX vyplýva, že porúčiteľ zomrel ako bezmajetný. Z kópie z pozemkovej mapy súd zistil, že nehnuteľnosť, ku ktorej sa žalobkyne domáhajú určenia vlastníckeho práva (ďalej aj sporná nehnuteľnosť), je časť mestskej komunikácie na C. ulici v O., cez ktorú prechádzajú vlastníci rodinných domov a pozemkov na tejto ulici na ulicu A., a to od čias realizácie individuálnej bytovej výstavby v tejto lokalite, teda od roku 1965.

11. Na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval právnu úpravu vlastníckych vzťahov podľa právnych predpisov platných a účinných od roku 1956, teda od vydania prvej prídelovej listiny právnym predchodcom žalobkýň. Poukázal na ust. § 123, § 124, § 126 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 z. č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme v znení vládneho nariadenia č. 122/1951 (§ 16, § 17), ust. § 132 z. č. 141/1950 Zb. (Stredný občiansky zákonník). Vzhľadom na tvrdenia žalobkýň a námietky žalovaného súd predovšetkým skúmal, či u právnych predchodcov žalobkýň došlo v zmysle vtedy platných právnych predpisov k vydaniu prídelovej listiny, titulom ktorej právni predchodcovia žalobcov nadobudli vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti. Súd konštatoval, že dňa 12.06.1956 bol v pozemnoknižnej vložke č. XXXX, kat. úz. O. vykonaný zápis podľa prídelovej listiny z 30.05.1956, kde je sporná nehnuteľnosť vedená pod poradovým číslom X ako parcela mpč. XXXX/X, „P.“ o výmere X.XXX m² a ku nej boli zapísaní na základe prídelovej listiny z 30.05.1956 zapísaní ako vlastníci právni predchodcovia žalobcov Q. M. v podiele X/X a M. M., rod. V. v podiele X/X. Uvedené právne skutočnosti svedčia o tom, že na základe prídelovej listiny z 30.05.1956 právni predchodcovia žalobcov nadobudli vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti.

12. Ďalšou úlohou súdu bolo vyporiadať sa s otázkou či a akým právnym spôsobom a či právne prístupným a dovoleným spôsobom podľa vtedy platných právnych predpisov mohlo dôjsť k tomu, že právni predchodcovia následne stratili vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti. V tejto súvislosti súd poukázal na obsah a odôvodnenie rozhodnutia Rady Okresného národného výboru v O. z 23.04.1964, z ktorého vyplynulo, že v rokoch 1957 až 1959 došlo k zrušeniu prídelu nehnuteľností z bývalého majetku M. A. pôvodným prídelcom (medzi ktorými boli aj právni predchodcovia žalobkýň - Q. M. s manželkou) s tým, že mnohým pôvodným prídelcom boli pridelené stavebné pozemky na základe nových prídelových listín Mestského národného výboru v O. v rokoch 1957 až 1960. Rozhodnutie konštatuje, že zrušenie prídelových listín neopravňuje pôvodných prídelcov (medzi inými aj s manželkou Q. M.) k tomu, aby sa domáhali na doterajších užívateľoch - prídelcoch stavebných pozemkov o zmenu hraníc, ako aj držby jednotlivých pozemkov vo svoj prospech a musia trpieť tento stav užívania do konečného majetkoprávneho usporiadania pozemkov, ktoré budú prevedené na základe zastavacieho plánu Mesta O. pre individuálnu bytovú výstavbu.

13. Z geometrického plánu polohopisného plánu č. zákazky XX-XX-XXX-XXX/XX z 12.06.1965, nazvaného Zameranie stavebných pozemkov vyplynulo, ktoré pozemky budú zastavané, pričom v geometrickom pláne je poznámka, že majitelia pozemkov mpč. XXXX/X až XXXX/X a XXXX/X až XXXX/X sa vzdali svojich pozemkov, prípadne pozemky boli vyvlastnené, a preto súd skúmal otázku, či v uvedenom období došlo k uskutočneniu takých právnych úkonov, ktoré potvrdzujú, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti sa stal štát. Súd skonštatoval, že rozhodnutie o zrušení prídelovej listiny bolo vydané príslušným orgánom, pričom jeho originál sa nachádza v Štátnom archíve v O.. Vychádzajúc z dôkazov - listín, ktoré v konaní predložil žalovaný súd uzavrel, že tieto listiny v celom rozsahu vyvrátili tvrdenia žalobcov z nižšie uvedených dôvodov.

14. Vydané správne rozhodnutie z 20.05.1965 je potrebné rešpektovať, keďže bolo vydané v súlade s vtedy platnými právnymi predpismi, príslušným orgánom a zákon v tom čase platný umožňoval zrušiť prídel. Pri zrušení prídelu bola vrátená právnym predchodcom žalobkýň aj kúpna cena a bola vydaná nová prídelová listina, čo svedčí o tom, že došlo k naplneniu právneho zámeru, ktorý v prípade, ak by sa právni predchodcovia nevzdali prídelov, v dôsledku čoho došlo k zrušeniu prídelov, by viedlo k vyvlastneniu týchto nehnuteľností. Právni predchodcovia žalobkýň vedeli, že neboli opomenutí, nakoľko medzi nimi a štátom došlo k dohode. Právni predchodcovia žalobkýň boli s týmto stavom stotožnení

a nedomáhali sa svojich vlastníckych nárokov. Správne rozhodnutie z 20.05.1965 bolo prijaté potom, keď bol vytknutý nesprávny postup pri zrušovaní prídeltov a do konania vstúpil okresný prokurátor. Preto nemožno vyčítať tomuto právne mu úkonu - zrušenie prídeltu, a následne vydanéj novej prídeltovej listine, aby štát konal svojvoľne, aby vlastníci boli vylúčení z akéhokoľvek procesu, nakoľko podali aj odvolania voči vydaným rozhodnutiam o zrušení týchto prídeltov a do konania vstúpil prokurátor. Bolo potrebné zohľadniť uvedené skutočnosti, teda že štát splnil podmienky pre zrušenie prídeltu, ktoré boli vo verejnom záujme, keďže na sporných nehnuteľnostiach následne bola realizovaná individuálna bytová výstavba, o čom svedčí geometrický plán.

15. Keďže právni predchodcovia žalobkyní sa počas svojho života vzdali prídeltu k pozemku, parcele mpč. XXXX/X, k. ú. O., táto nehnuteľnosť nemohla byť predmetom dedenia po Q. M. a jeho manželke M. M., rod V.. O tom, že sa právni predchodcovia žalobcov vzdali prídeltu svedčí rozhodnutie bývalého odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva Okresného národného výboru v O. zo dňa 29.04.1965, z ktorého vyplýva, že Q. M. a manželka M. V. sa písomne zriekli, resp. prehlásili, že sa večne a neodvolateľne vzdávajú prídeltov poľnohospodárskych nehnuteľností, zapísaných v pozemnoknižnej zápisnici č. vložky XXXX, okrem iných aj k pozemku, parcele mpč. XXXX/X v prospech Československého štátu, zastúpeného Finančným odborom v O. so spätnou účinnosťou k roku 1956. Vydané rozhodnutie, ktorým sa zrušili pôvodné prídeltové listiny z roku 1956, bolo doručené aj na Stredisko geodézie a kartografie v O. dňa 28.05.1965, čo potvrdzuje prezenčná pečiatka na uvedenom rozhodnutí. Všetky vyššie uvádzané listinné dôkazy svedčia o tom, že štát v roku 1965 nadobudol vlastníctvo k sporným nehnuteľnostiam, pričom konal v zmysle vtedy platných právnych predpisov pre nadobudnutie vlastníctva, čo sa napokon premietlo aj do ďalších vlastníckych vzťahov, tiež do geometrického plánu a ďalej vydaných rozhodnutí.

16. Pokiaľ by nedošlo vyššie uvedeným spôsobom k platnému nadobudnutiu vlastníctva k spornej nehnuteľnosti štátom, v tejto súvislosti súd poukázal na to, že dňa 21.05.1991 bol prijatý z. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskeho majetku, podľa ktorého bolo možné podľa § 6 ods. 1 písm. p) domáhať sa vydania nehnuteľností, ktoré prešli na štát v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu, pričom žalujúca strana v zmysle tohto zákona nepostupovala a neuplatnila si ani predmetné reštitučné nároky. Ak teda sporná nehnuteľnosť bola vedená vo vlastníctve štátu od roku 1965 (v správe Slovenského pozemkového fondu) až do roku 2018, žalobcovia mali dostatok času na to, aby konali, a pokiaľ nemienili uplatniť svoje nároky podľa z. č. 229/1991 Zb. o vydaní predmetných nehnuteľností do ich vlastníctva, mohli uplatniť iné nároky z toho zákona vyplývajúce. Ak tak neučinili a predmetné nehnuteľnosti boli v roku 2018 prevedené do vlastníctva žalovaného, žalované mesto bolo dobromyseľné v tom, že predmetné nehnuteľnosti nadobúda do svojho vlastníctva platne a zákonne.

17. Pokiaľ žalobkyne namietajú, že nebolo možné, aby žalované mesto bolo dobromyseľným pri nadobudnutí predmetného vlastníctva, súd poukázal na to, že v danom prípade právny predchodcom žalobkyní bol riadne a príslušným spôsobom oznámený zámer, že predmetné nehnuteľnosti budú vyvlastnené za účelom pridelovania jednotlivých pozemkov do individuálnej bytovej výstavby, na ktoré vyvlastnenie sa vzťahoval z. č. 87/1958 Sb., ktorý pripúšťal, resp. ukladal pred vyvlastnením povinnosť dosiahnuť zmenu vlastníckych vzťahov iným spôsobom, teda dohodou medzi vlastníkom a štátom. Z obsahového hľadiska vzdanie sa prídeltu možno považovať za dohodu o vysporiadaní vlastníckych vzťahov s tým, že následne boli právny predchodcom žalobkyní ďalšou novou prídeltovou listinou pridelené nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom zápisu do evidencie nehnuteľností. V danom prípade súd mal za preukázané, že právni predchodcovia žalobkyní sa necítili po roku 1965 vlastníkmi sporných nehnuteľností, a preto tieto ani nemohli byť predmetom dedenia po nich. Keďže štát splnil aj zákonné požiadavky pre vydržanie (dobromyseľnosť, doba trvania držby), žalované mesto nadobudlo vlastnícke právo od platného a nesporného vlastníka, a keďže právni predchodcovia žalobkyní v čase smrti neboli vlastníkmi spornej nehnuteľnosti, súd žalobu žalobkyní v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

18. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 a § 262 CSP a keďže žalované mesto malo vo veci plný úspech, priznal mu súd plnú náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

19. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyne. Namietali nesprávne skutkové zistenie a nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie. Súd vychádzal

z úradného zápisu, v zmysle ktorého mali byť predvolaní jednotliví prídelcovia, ktorí boli uzrozmeneí o tom, že im bude vyvlastnená nehnuteľnosť. Žiadne vyvlastnenie nehnuteľností v prejednávanej právnej veci preukázané nebolo, v dôsledku čoho tento listinný dôkaz nemá v prejednávanej veci žiadnu výpovednú hodnotu, a preto z neho nie je možné ani vychádzať. Súd ďalej vychádzal aj z geometrického plánu č. zákazky XX-XX-XXX-XXX/XX z 12.06.1965, konkrétne z poznámky v ňom uvedenej, že majitelia pozemkov mpč. XXXX/X až XXXX/X a XXXX/X až XXXX/X sa vzdali svojich pozemkov, prípadne pozemky boli vyvlastnené. V tejto súvislosti odvolateľky poukazujú na skutočnosť, že tento geometrický plán bol prílohou pre vyvlastňovací elaborát dotknutých parciel, čo jednoznačne vyplýva z jeho obsahu. K žiadnemu vyvlastneniu spornej nehnuteľnosti nedošlo. Ďalej súd poukázal na opis úradného záznamu zo dňa 29.04.1965, v zmysle ktorého sa právni predchodcovia žalobkýň mali zrieknuť pridelených nehnuteľností so spätnou účinnosťou k 01.01.1956. Žalovaný však pred súdom nijako nevysvetlil, odkiaľ tento opis záznamu pochádza. Záznam nie je nikým podpísaný, nenachádza sa na ňom žiadna pečiatka, nie je zrejmé, či v skutočnosti naozaj k akémukoľvek stretnutiu na Finančnom odbore ONV v O. došlo. Nie je zrejmé ani to, či reálne došlo k tvrdenému finančnému vysporiadaniu. Žalovaným predložený opis úradného záznamu preto nemôže byť považovaný za relevantný dôkaz a nebolo možné z neho pri rozhodovaní vychádzať. Obdobne to platí aj pri rozhodnutí odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva Okresného národného výboru v O. č. XX/XXXX o zrušení prídelov zo dňa 20.05.1965 (ďalej aj rozhodnutie o zrušení prídelov). Toto rozhodnutie vychádza práve zo skutočností, že právni predchodcovia žalobkýň dňa 29.04.1965 prehlásili, že sa večne a neodvolateľne vzdali svojich prídelov, avšak vzdanie sa prídelov nebolo v konaní preukázané a nemožno ho odvodzovať ani z opisu úradného záznamu, ktorý do konania predložil žalovaný. Na rozhodnutie o zrušení prídelov v prejednávanej veci nemožno prihliadať, nemožno ho považovať ani za platné správne rozhodnutie a nemožno z neho ani vychádzať. Preto súdom vyslovenom závere, že došlo k vzdaniu sa prídelov a ich zrušeniu je nesprávny. Žalobkyne v konaní predložili súdu výmer o vlastníctve pôdy vydaný bývalým poverením pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v K. zo dňa 19.03.1948, č. XXXXX/XX-II-B, ktorým bol právnym predchodcom žalobkýň Q. M. a jeho manželke M., rod. V., pridelené poľnohospodárske nehnuteľnosti z majetku bývalej vlastníčky M. A. a spol., kat. úz. O.. Ide aj o nehnuteľnosť, parcelu č. XXXX/X „P.“ o výmere X.XXX m². Predmetný výmer bol žalobkyniam sprístupnený zo strany pozemkového oddelenia Pozemkového a lesného odboru Okresného úradu O. až dňa 06.10.2022, a to na základe písomnej žiadosti zo dňa 12.09.2022, nakoľko pri osobnom stretnutí na danom odbore počas konania na súde prvej inštancie žalobkyniam bolo oznámené, že odbor žiadnymi listinami, týkajúcimi sa danej veci nedisponuje. Z predloženého výmeru zo dňa 19.03.1948 vyplýva skutočnosť, že prídelová listina zo dňa 30.15.1956 je platná, a to v zmysle rukou písanej poznámky na výmere zo dňa 19.03.1948 v znení: Nová prídelová listina výmer 3.57.42, ktorá rovnaká výmera bola právnym predchodcom žalobkýň pridelená práve prídelovou listinou dňa 30.05.1956. K nadobudnutiu sporného pozemku štátom nikdy nedošlo, stalo sa tak v konaní ROEP v kat. úz. O. v období rokov 2009 až 2011. Preto nie je možné stotožniť sa so záverom súdu prvej inštancie, že štát ako právny predchodca žalovaného splnil všetky požiadavky pre vydržanie vlastníckeho práva. Súd v odôvodnení vôbec neuviedol, čo považoval za nadobúdaci vlastnícky titul, od ktorého právny predchodca žalovaného štát, mohol odvodzovať svoju držbu, naviac sporná nehnuteľnosť bola štátom nadobudnutá nezákonne. Súd v odôvodnení rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetlil, čo ho viedlo k záveru, že štát bol dobromyseľným, len skonštatoval, že štát splnil podmienku dobromyseľnosti. Na základe akých skutočností k takémuto konštatovaniu dospel z napadnutého rozsudku nie je zistiteľné. Navyše platí, že ak štát nadobudol sporný pozemok nezákonne, logicky nemohol byť dobromyseľný v tom, že mu sporný pozemok patrí. Súd sa v konaní nevysporiadal s množstvom dôkazov, ktoré počas konania žalobkyne súdu predkladali. Žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s preukázanou skutočnosťou, že iným prídelcom, napr. M. A., Y. či O. rozhodnutím odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva ONV v O. č. XX/XXXX o zrušení prídelov zo dňa 20.05.1965, vlastnícke právo dodnes svedčí, pričom aj týmto vo vzťahu k týmto prídelcom bolo vydané obdobné rozhodnutie o zrušení prídelových listín, ako aj právnym predchodcom žalobkýň. Súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s preukázanou skutočnosťou, že ostatné pozemky, ktoré boli právnym predchodcom žalobkýň pridelené najskôr výmerom o vlastníctve pôdy, vydaným bývalým poverením pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v K. zo dňa 19.03.1948 a následne tiež prídelovou listinou zo dňa 30.05.1956 zostali vo vlastníctve právnych predchodcov žalobkýň. Právne závery súdu ohľadne možnosti vydržania sporného pozemku štátom sú absolútne arbitrárne a nepreskúmateľné. Súd sa nezaoberal splnením jednotlivých zákonných podmienok vydržania zo strany štátu, keď úplne opomenul uviesť odôvodnenie k právnemu titulu či dobromyseľnosti štátu. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Žalovaný k podanému odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať žalovanej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že z dôkazov predložených v konaní správne dospel súd k záveru, že právni predchodcovia žalobcov prehlásili, že sa večne a neodvolateľne vzdávajú pridelu aj k mpč. XXXX/X, kat. úz. O.. Z rozhodnutia odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva zo dňa 20.05.1965 č. XX/XXXX okrem iného vyplýva, že dňa 29.04.1965 sa dostavili na finančný odbor ONV v O. prídelcovia Q. M. s manželkou M. rod. V. a písomne sa zriekli, resp. prehlásili, že sa večne a neodvolateľne vzdávajú pridelených poľnohospodárskych nehnuteľností, zapísaných v pozemnoknižnej zápisnici č. vložky XXXX, kat. úz. O., parcelné čísla XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X o celkovej výmere XX-XX-XX ha v prospech Československého štátu, zastúpeného Finančným odborom ONV v O., a to so spätnou účinnosťou k roku 1956. Zároveň sa v rozhodnutí konštatuje, že prídelcovia v napísanej dohode žiadali, aby im bolo ponechané vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré užívajú a ktoré tiež pochádzajú z pridelu, išlo konkrétne o parcely č. XXXX/X - záhrada a XXXX/XX - dom, dvor, zapísané v pozemnoknižnej zápisnici XXXX, kat. úz. O.. Vzhľadom na uvedené odbor vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva ONV v O. podľa vládneho nariadenia XX/XXXX o správnom konaní vydal rozhodnutie, ktorým zrušil prídelové listiny vydané bývalým pôdohospodárskym odborom MSNV v O. zo dňa 23.11.1956 a zo dňa 30.05.1956 na vypísané poľnohospodárske nehnuteľnosti, ktorých sa prídelcovia zriekli svojim podpisom večne a neodvolateľne v prospech Československého štátu. V rozhodnutí sa uvádza, že sa prídelcom ponechávajú podľa geometrického plánu zo dňa 07.05.1964 parcely č. XXXX/X a XXXX/XX. Následne bola vydaná nová prídelová listina dňa 24.05.1965, na základe ktorej boli Q. M. a manželke M. rod. V., pridelené pozemky s parcelným číslom XXXX/X - záhrada o výmere XXX m², parcelné č. XXXX/XX - dom, dvor o výmere XXX m². Uvedené listiny boli zapísané na Stredisku geodézie v O. pod položkou výkazu zmien pod č. XXX/XX. Na záver žalovaný uviedol, že ak súd prvej inštancie dospel ku skutkovému zisteniu, že právni predchodcovia žalobcov neboli vlastníckymi sporných nehnuteľností, potom ani žalobcovia nemohli platne nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam.

21. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyň nie je dôvodné.

22. Podľa § 161 ods. 1, 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

23. Podľa § 63 ods. 1 CSP, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

24. Podľa § 63 ods. 2 CSP, v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

25. Podľa § 63 ods. 3 CSP, ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

26. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v 2. rade v priebehu odvolacieho konania zomrela 03.12.2022, ide o majetkový spor (nie osobnej povahy) a z uznesenia Okresného súdu Prešov zo dňa 12.05.2023 č. k. 37D 1262/2022-32, D not 28/2013 vyplýva, že dedičmi v zmysle prvej dedičskej skupiny podľa § 473 Občianskeho zákonníka sú jej dcéry - žalobkyne v 3., 4. a 5. rade, súd konanie voči žalobkyňi v 2. rade zastavil (výrok I. rozsudku) a pokračoval s právnymi nástupcami M. M., t.j. so žalobkyňami v 3., 4. a 5. rade, čomu zodpovedá výrok II. rozsudku.

27. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

28. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

29. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

30. Ako vyplýva z obsahu spisu žalobkyne vlastnícke právo k pozemku, parcele C. č. XXXX/X - orná pôda o výmere X.XXX m², zapísaný na LV č. XXXX, k. ú. O., odvíjajú od svojich právnych predchodcov Q. M. a M. M., rod. V.. V konaní bolo nepochybne preukázané a vyplýva to aj z pozemnoknižnej vložky č. XXXX, kat. úz. O., že právní predchodcovia žalobkyni, Q. M. a jeho manželka M. M., rod. V. boli zapísaní v pozemnoknižnej vložke XXXX, kat. úz. O. okrem iných aj k parcele mpč. XXXX/X „P.“ o katastrálnej ploche X.XXX m², a to na základe prídellovej listiny Mestského národného úradu v O. zo dňa 30.05.1956, pričom zápis v pozemnoknižnej vložke XXXX, kat. úz. O. bol vykonaný 12.06.1956 čd. XXX. Z uvedenej pozemnoknižnej vložky zároveň vyplýva, že prídelené parcely boli odpísané z vložky č. XXX a boli zapísané do novej vložky č. XXXX, kat. úz. O.. V pozemnoknižnej vložke č. XXX, kat. úz. O. bola okrem iných zapísaná aj parcela mpč. XXXX/X „P.“ na meno M. A.. V uvedenej pozemnoknižnej vložke pod radovým číslom XX je zápis: Došlo dňa 09.06.1954, čd. XXXX. Podľa prídellovej listiny Okresného národného výboru v O. a geometrického plánu rozdeľuje sa parcela XXXX na parcelné č. XXXX/X - roľa o výmere X.XXX m² a ďalšie parcely č. X.XXX/X až X. Pod radovým číslom XX uvedenej pozemnoknižnej vložky je zápis: Došlo dňa 12.06.1956 čd. XXX. Podľa prídellovej listiny Mestského národného výboru v O. zo dňa 30.05.1956 zapisujú sa parcely č. XXXX/X, XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X a zapisujú sa do novej vložky XXXX v tejto knihe a vymazuje sa poznámka konfiškácie týchto parciel.

31. Z rozhodnutia Odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva Okresného národného výboru v O. (ONV) zo dňa 20.05.1965 č. XX/XXXX okrem iného vyplýva, že dňa 29.04.1965 sa dostavili na Finančný odbor ONV v O. prídelcovia Q. M. s manželkou M. rod. V. a písomne sa zriekli, resp. prehlásili, že sa večne a neodvolateľne vzdávajú prídelených poľnohospodárskych nehnuteľností, zapísaných v pozemnoknižnej zápisnici č. vložky XXXX, parciel, parcelné č. XXXX/XX, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X v prospech Československého štátu, zastúpeného Finančným odborom ONV v O., a to so spätnou účinnosťou v roku 1956. Zároveň sa v uvedenom rozhodnutí konštatuje, že prídelcovia v napísanej dohode žiadali, aby im bolo ponechané vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré užívajú a ktoré tiež pochádzajú z prídely, konkrétne parcely č. XXXX/X - záhrada a XXXX/XX - dom, dvor, zapísané v pozemnoknižnej zápisnici č. XXXX, kat. úz. O. (č. I. 300 spisu).

32. Dňa 29.04.1965 bol teda na Finančnom odbore ONV v O. spísaný úradný záznam s odchádzajúcimi prídelcami Q. M. a manželkou M. rod. V.. V tomto úradnom zázname prídelcovia Q. M. a manželka M., večne a neodvolateľne prehlásili, že sa ex tunc zriekajú prídelených poľnohospodárskych nehnuteľností, zapísaných v pozemnoknižnej zápisnici, okrem iných aj k mpč. XXXX/X v prospech Československého štátu. V bode 2. úradného záznamu je uvedené, že toto zrieknutie sa netýka mpč. XXXX/X, mpč. XXXX/XX, ktoré nehnuteľnosti prídelcovia užívali na osobné účely a taktiež mpč. XXXX/XX a XXXX/XX, ktoré nehnuteľnosti prídelcovia kúpnu zmluvou odpredali pre Y. Y. a manželku M. rod. C., ktorí si na týchto parcelách vystavili rodinný dom. Zo záznamu ďalej vyplýva, že prídelcovia zároveň žiadali, aby bola kladne vybavená žiadosť ich syna T. M. o prídelenie stavebného pozemku XXXX/XX o výmere X.XXX m² s tým, že stavebný pozemok bude využitý na stavbu rodinného domu. V zázname sa tiež konštatuje, že podmienky uvedené v zázname boli zúčastnenými stranami porozumené a na znak súhlasu obojstranne podpísané (č. I. 301 spisu).

33. Vzhľadom na vyššie uvedené, Odbor vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva ONV v O. podľa vládneho nariadenia č. XX/XXXX o správnom konaní, vydal rozhodnutie, ktorým zrušil prídellové listiny vydané bývalým Pôdohospodárskym odborom MNV v O. zo dňa 23.11.1956 a

30.05.1956 na vypísané poľnohospodárske nehnuteľnosti, ktorých sa prídelcovia zriekli svojim podpisom večne a neodvolateľne v prospech Československého štátu na Finančnom odbore ONV dňa 29.04.1965. V uvedenom rozhodnutí sa zároveň uvádza, že prídelcom sa ponechávajú podľa geometrického plánu zo dňa 07.05.1964 parcely XXXX/X a XXXX/XX. Následne bola vydaná nová prídelová listina dňa 24.05.1965, na základe ktorej boli Q. M. a manželke M. rod. V., pridelené pozemky, parcely č. XXXX/X - záhrada o výmere XXX m², parcela č. XXXX/XX - dom, dvor o výmere XXX m² (č. I. 180d spisu). Ako vyplýva z pripojeného spisu Štátneho notárstva v O. N XXX/XX, Nz XXX/XX, kúpnu zmluvou zo dňa 21.02.1972, spísanou formou notárskej zápisnice na bývalom Štátnom notárstve v O. pod č. N XXX/XX, Nz XXX/XX, registrovanou Štátnym notárstvom v O. pod č. R I. XXX/XX Q. M. a M. rod. V., predali svojmu synovi T. M. nehnuteľnosti: dom, dvor, záhradu, zapísané na LV č. XXX, kat. úz. O. ako parcely EN XXXX/X vo výmere XXX m² a XXXX/XX - zastavaná plocha o výmere XXX m². V registrovanom spise sa nachádza list vlastníctva č. XXX, kat. úz. O., ktorý bol vystavený dňa 19.08.1970 ako listina, ktorou predávajúci Q. M. s manželkou M. rod. V., preukazovali svoje vlastníctvo a tak isto vlastnícky titul k prevádzaným nehnuteľnostiam je zaznamenaný v položke výkazu zmien č. XXX/XX. Z pripojeného dotazníka a ocenenia nehnuteľností vyplýva, že prevádzaný dom bol postavený v roku 1962 a MsNV v O. súhlasí s prevodom nehnuteľností dňa 07.02.1972.

34. Na základe vyššie uvedeného správne konštatoval súd prvej inštancie, že zo spísaného úradného záznamu zo dňa 29.04.1965 možno dospieť ku skutkovému zisteniu, že právni predchodcovia žalobkyň sa večne a neodvolateľne vzdali pridelených poľnohospodárskych nehnuteľností okrem iných aj k pozemku, ktorý je predmetom tohto konania (XXXX/X kat. úz. O.). Q. M. s manželkou M. rod. V. výslovne uviedli, ku ktorým konkrétnym parcelám sa nezriekajú vlastníckeho práva. Nevzdali sa prídelu k pozemkom, parcelám mpč. XXXX/X - záhrada, mpč. XXXX/XX - dom, dvor, ktoré prídelcovia užívali na osobné účely, taktiež sa nevzdali mpč. XXXX/XX, XXXX/XX, ktoré boli odpredané manželom Y. a M. Y.. Zároveň dohodli aj spôsob finančného vyporiadania už zaplatenej prídelovej ceny, tiež vyslovili požiadavku, aby bola kladne vybavená ich žiadosť o pridelenie pozemku pre ich syna T. M.. Rozhodnutie odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva zo dňa 20.05.1965 č. XX/XXXX v podstate kopíruje podmienky dohodnuté v úradnom zázname a zároveň zrušuje prídelové listiny, na základe ktorých boli nehnuteľnosti pridelené v roku 1956 prídelcom (titulom prídelovej listiny zo dňa 30.05.1956).

35. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zrieknutie sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom prídelu (okrem dohodnutých výnimiek), možno považovať za úkon, ktorým prídelcovia prejavili svoju vôľu vzdať sa vlastníctva k prideleným nehnuteľnostiam a toto vzdanie sa vlastníckeho práva bolo z ich strany rešpektované aj v dedičských konaniach po právnych predchodcoch žalobkyň M. M. rod. V. a Q. M.. Naviac žalobcovia v konaní netvrdili, a ani nepreukázali, aby si napríklad uplatňovali nároky vyplývajúce z reštitučných zákonov. Je nepochybné, že právni predchodcovia žalobkyň sa vzdali vlastníckeho práva, a preto v zmysle ust. § 460 Občianskeho zákonníka v čase smrti, neboli vlastníkmi spornej nehnuteľnosti, a preto ani ich právni nástupcovia - dedičia (žalobkyne) nemohli platne nadobudnúť vlastnícke právo. Súd prvej inštancie správne dospel ku skutkovému zisteniu, že právni predchodcovia žalobkyň neboli vlastníkmi spornej nehnuteľnosti, a preto žalobu žalobkyň zamietol ako nedôvodnú.

36. Žalobkyne svoje odvolanie odôvodňujú podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, podľa ktorého súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vytýkali súdu prvej inštancie, že sa žiadnym spôsobom nevysporiadal v konaní s jednoznačne preukázanou skutočnosťou, že iným prídelcom, a to napr. M. A., Y. či O. uvedeným v rozhodnutí odboru vodného hospodárstva pre veci poľnohospodárstva a lesníctva Okresného národného výboru v O. č. XX/XXXX o zrušení prídelov zo dňa 20.05.1965 vlastnícke právo svedčí dodnes, pričom aj týmto vo vzťahu k prídelcom boli vydané obdobné rozhodnutia o zrušení prídelových listín ako právnym predchodcom žalobkyň. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že nevykonanie navrhnutých dôkazov súdom prvej inštancie odvolací súd nehodnotí ako odňatie možnosti konať pred súdom. Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú, za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu pôjde vždy, aj vtedy, ak hrubé vady v postupe prvoinštančného súdu spôsobili, že strane sporu bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom. Prvoradou povinnosťou súdu je totiž zabezpečiť

svoju činnosť, výkon spravodlivosti. Žalobkyňami navrhované dôkazy odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné vykonať, nakoľko argumentácia žalobkýň v bode 28. odvolania žiadnym spôsobom nesúvisí s predmetom tohto konania.

37. K odvolacej námietke uvedenej v bode 29., že súd prvej inštancie sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s (v konaní jednoznačne) preukázanou skutočnosťou, že ostatné pozemky (okrem sporného pozemku), ktoré boli právnym predchodcom žalobkýň pridelené najskôr výmerom o vlastníctve pôdy, vydaným bývalým Poverením pôdohospodárstva a pozemkovej reformy v K. zo dňa 19.03.1948 a následne tiež prídelovou listinou vydanou MsNV O. zo dňa 30.05.1956, zostali vo vlastníctve právnych predchodcov žalobkýň, resp. neskôr vo vlastníctve ich právnych nástupcov, k uvedenej argumentácii odvolania možno uviesť, že súd je viazaný predmetom konania. Je možné usúdiť, že ak by sa predmetom konania stali aj tie pozemky, na ktoré poukazujú v odvolaní žalobkyne, dôvode by mohlo byť spochybnené ich vlastníctvo.

38. K odvolacej námietke žalobkýň, že súd sa vôbec nezaoberal splnením jednotlivých zákonných podmienok vydržania zo strany štátu, resp. úplne opomenul vyhodnotiť, či v konaní bola preukázaná dobromyseľnosť štátu, k tomu odvolací súd uvádza, že jednou zo základných podmienok vlastníckej žaloby (určenie vlastníckeho práva) je preukázanie *iustus titulus* - právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva. Skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toho práva vylučujúce, sú záležitosťou žalovaného. Bremono tvrdenia a dôkazné bremono vystihuje aktuálnu, skutkovú a dôkaznú situáciu konania. Keďže v konaní žalobkyne nepreukázali platný právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti, neunesli tak bremono tvrdenia, ani dôkazné bremono, ktorá skutočnosť spôsobila zamietnutie žaloby.

39. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremono ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o toho, kto existenciu týchto skutočností (že je vlastníkom spornej nehnuteľnosti) tiež tvrdí.

40. S poukazom na vyššie uvedené, keďže žalobkyniam sa nepodarilo preukázať, že ich právni predchodcovia Q. M., zomrelý XX.XX.XXXX a manželka M. rod. V., zomrelá XX.XX.XXXX, boli ku dňu smrti vlastníkami spornej nehnuteľnosti, žalobkyňa v 1. rade, tiež ani právnemu predchodcovi žalobkýň v 2. až 5. rade, nemôže svedčiť platný právny dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva.

41. Odvolací súd pripomína, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (Garcia Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

42. Ostatnými odvolacími námietkami sa odvolací súd bližšie nezaoberal, pretože z podaných odvolaní nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, pre ktoré by odvolatelia mohli tieto námietky relevantne uplatniť.

43. Správne preto postupoval súd prvej inštancie, pokiaľ žalobu zamietol a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP

rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

44. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobkyniam, ktoré v odvolacom konaní úspech nemali. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).